

FAKULTET BEZBEDNOSTI
UNIVERZITETA U BEOGRADU

Broj: 53 / 1

Datum: 29. 01. 2007

Beograd, Gospodara Vučića br. 50.

**NASTAVNO-NAUČNOM VEĆU
FAKULTETA BEZBEDNOSTI
UNIVERZITETA U BEOGRADU**

Odlukom Nastavno-naučnog veća Fakulteta bezbednosti Univerziteta u Beogradu broj 1043/56, od 14.12.2006.godine, određen sam za recenzenta monografije **“Bezbednosna arhitektura u uslovima globalizacije”** autora doc.dr Ivica Đorđevića

Na osnovu uvida u tekst monografije Nastavno-naučnom veću Fakulteta podnosim sledeći

I Z V E Š T A J

Rukopis monografije “Bezbednosna arhitektura u uslovima globalizacije” autora doc.dr Ivica Đorđevića sadrži 329 strana osnovnog teksta, 6 priloga i popis korišćenih izvora. Rezultati istraživanja iskazani su kroz 23 tabelarna pregleda i 7 šematskih prikaza. Sadržaj disertacije obuhvata 7 poglavlja, i to:

- **Uvod:** Uvod obuhvata objašnjenje pristupa problemu, predmet istraživanja, ciljeve i zadatke istraživanja, hipoteze, tumačenje načina istraživanja te daje na uvid stavove o naučnoj i društvenoj opravdanosti istraživanja.

- **Nastajanje globalnog društva:** Definisane osnovnih pojmova vezanih za globalizaciju i geneza fenomena. Analiza povezanosti napretka nauke i tehnologije sa društvenim i bezbednosnim procesima (naučno-tehnološke pretpostavke globalizacije) sa akcentom na stvaranje globalne informatičke infrastrukture; isticanje ključnih momenata koji su uticali na stvaranje novih geostrateških uslova.

- **Ugrožavanje bezbednosti globalnog društva u nastajanju:** Analiza izvora ugrožavanja bezbednosti globalnog društva u nastajanju. Akcenat je na nedostatku odgovarajućih institucija primerenih novoj praksi i rastućim razlikama između siromašnih i bogatih, odnosno razvijenih i nerazvijenih. Kroz ovaj deo rada obuhvaćeni su i problemi koji nastaju kao posledica postojećih antagonizama.

- **Zaštita informacija kao determinanta bezbednosti informatičkog društva:** Obrada problema zaštite informacija u uslovima informatizacije društvenih i poslovnih aktivnosti. Analiza problema zaštite poslovnih i upravnih mreža od neovlašćenih pristupa u uslovima postojanja globalnih informaciono-komunikacionih mreža. Utvrđivanje nivoa rizika prisutnog kod koncepta elektronske vlade i uprave pri njegovoj realizaciji u praksi. Potenciranje karakteristike informacija i mogućnosti njihove zloupotrebe kao fenomena koji zahtevaju svobuhvatan teorijski pristup. Akcenat je na bezbednost podataka kao jedan od fundamentalnih osnova bezbednosti savremenog društva u celini, kao i njegovih članova. Sagledavanje situacije u kojoj informacione tehnologije svojom zastupljenošću u svim oblastima ljudskih aktivnosti čine privatnost i poslovnu tajnu

osetljivim na napade. Ukazivanje na opasnost da organizacije i pojedinci mogu dolaženjem do poverljivih podataka da ostvare protivpravnu korist.

- **Koncept bezbednosti u globalizovanom svetu:** Analiza bezbednosti ljudi kao pripadnika lokalnih zajednica, regiona i konačno članova nastajućeg globalnog društva. Kroz ovaj deo rada obuhvaćeni su OEBS i NATO kao organizacije čije je delovanje direktno povezano sa bezbednošću na globalnom nivou. Dat je prikaz koncepta ljudske bezbednosti sa svim njegovim značajnim činiocima (teorijskim konceptom, institucionalnim formama). Ukazano je na problem gubljenja suverenosti države i dela njenih funkcija do čega dolazi promenom savremene realnosti (geopolitičke promene, informatizacija ljudskih aktivnosti, ekonomska praksa itd.). Analiza dosadašnjih pokušaja suprotstavljanja negativnim efektima globalizacije takođe spadaju u ovu celinu.

- **Predlozi modela zaštite od globalnih oblika ugrožavanja:** Predlog modela zaštite od savremenih bezbednosnih pretnji, kako na globalnom tako i na lokalnom nivou. Ukazivanje na činjenicu da je neophodna izgradnja globalnih institucija sa demokratskim kontrolnim mehanizmima. Dat je predlog razrešenja situacije u kojoj mehanizmi postojećih međunarodnih i državnih institucija nisu dovoljni za kontrolu paralelnih vaninstitucionalnih neformalnih struktura moći u vidu globalnih mreža transnacionalnih privrednih i finansijskih organizacija. Posebno je ukazano na problem zaštite informacija i podataka gde konvencionalni sistemi zaštite oslonjeni na nacionalnu regulativu i kontrolne mehanizme nisu dovoljni.

- **Zaključak:** Obuhvata zaključna razmatranja kao sažetak kompletnog rada sa posebnim osvrtom na koncept bezbednosti koji je primeren međunarodnom položaju naše zemlje, kao i na aktivnosti koje bi s tim u vezi trebalo preduzeti.

- **Prilozi:** Tabelarni prikaz statističkih podataka u vezi teza iznesenih u radu, kao i šematski prikaz procesa.

- **Spisak korišćenih izvora** obuhvata popis korišćenih relevantnih papirnih i elektronskih izvora - knjige, časopisi, adrese internet sajtova i dr.

Monografija po svom sadržaju, metodološkom prilazu istraživanja, dobijenim rezultatima i predloženim modelima predstavlja kompleksnu analizu stanja u oblasti globalne bezbednosti savremenog društva. Rad je pisan u skladu sa savremenim standardima izlaganja tematike na udžbenički način - jasnim definicijama, opšte-prihvaćenim stavovima, osnovnom i širom literaturom. Razuđenu i složenu materiju autor je skladno ukomponovao u kompaktnu celinu. Bez suvišnih stranih reči, racionalnim obimom, ravnotežom teorijskih i praktičnih znanja, autor je napisao skladno delo koje u potpunosti zadovoljava standarde monografske literature i u nečemu ga nadmašuje, čime će sigurno biti koristan priručnik za sve koji se žele informisati o onome što obuhvata materija savremene globalne bezbednosti.

Da zaključim, monografiju "**Bezbednosna arhitektura u uslovima globalizacije**" autora doc.dr Ivica Đorđevića preporučujem za štampu, uveren da će studenti Fakulteta bezbednosti dobiti savremen udžbenički materijal, a šira javnost koristan priručnik za proučavanje međunarodne bezbednosti sa različitih aspekata.

RECENZENT:

Prof.dr. Željko Ivaniš

